

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO
PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO APRAŠO PATVIRTINIMO**

2026 m. vasario 11 d. Nr. IV-
Biržai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi,
Viešosios įstaigos Biržų rajono socialinių paslaugų centro įstatų 44 ir 47 punktais:

t v i r t i n u Viešosios įstaigos Biržų rajono socialinių paslaugų centro paslaugų gavėjų
įgalinimo aprašą (pridedama);

Direktorė

Jolanta Jasinskytė

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Biržų rajono
socialinių paslaugų centro
direktoriaus 2026 m. vasario 11 d.
įsakymu Nr. IV-

VŠĮ BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO APRAŠAS

I. SKYRIUS ĮGALINIMO SAMPRATA

1. Paslaugų gavėjų įgalinimas tai procesas, kurio metu paslaugų gavėjai, Centro socialinių darbuotojų ir kitų specialistų suteiktų žinių ir išlavintų įgūdžių dėka, išmoksta atrasti savo asmenines, šeimos stiprybes, padedančias kelti savivertę, savarankiškai priimti sprendimus dėl savo ir savo šeimos socialinių problemų, pasirūpinti savo ir šeimos gerove, atstovauti save ir savo šeimą. Centro darbuotojai teikdami socialines paslaugas užtikrina, kad paslaugų gavėjai būtų vertinami, gerbiami bei galėtų dalyvauti priimant sprendimus dėl savo šeimos gerovės.

2. Įgalinimo procesas prasideda nuo paslaugų teikimo pradžios ir tęsiasi iki paslaugų teikimo pabaigos.

3. Įgalintas paslaugų gavėjas aktyviai įsitraukia į pagalbos planavimą, priemonių taikymą, pokyčių įgyvendinimą, jų analizavimą ir vertinimą, tampa savarankiškesnis ir labiau atsakingas už savo gyvenimą ir jo kokybę. Įgalintas asmuo savarankiškas, pasitikintis savimi, gebantis spręsti savo ir (ar) savo šeimos socialines problemas taip pat aktyvus savo bendruomenės narys, dalyvaujantis visuomeniniame gyvenime, aktyviai įsitraukiantis į savo ir (ar) gerovės kūrimo procesą.

4. Centre paslaugų gavėjai įgalinami individualiu ir šeimos įgalinimo lygmeniu.

II. INDIVIDUALUS ĮGALINIMAS

5. Individualus įgalinimas - pasitikėjimas savo jėgomis, savarankiškai sprendžiant savo ir savo šeimos problemas, gebėjimas kontroliuoti ir keisti savo elgesį.

6. Individualaus įgalinimo tikslas - sumažinti socialinių paslaugų gavėjo, atsidūrusio krizinėje situacijoje, turinčiam tam tikrų sveikatos problemų, negebančiam pilnai pasirūpinti savimi ir savo buitimi socialines rizikas ir sustiprinti paslaugų gavėjo gebėjimus ir galimybes taip, kad jis galėtų savarankiškai ir efektyviai valdyti savo gyvenimą, priimti svarbius sprendimus, esant poreikiui aktyviai dalyvauti visuomenėje, o esant tam tikroms sveikatos problemoms, negalioms kuo ilgiau likti gyventi namų aplinkoje.

7. Įgalinimas vykdomas skatinant keistis ir keisti savo socialinę aplinką, mokant atsakingai išnaudoti turimas žinias, įgūdžius, išteklius, priimančias asmeninę atsakomybę už savo poelgius ir gyvenimo būdą. Taip pat skatinamas paslaugų gavėjų pasitikėjimas savimi priimančias sprendimus sau ir/ar savo šeimos gerovei, stiprinant ilgalaikį pozityvų teigiamą pokytį, išnaudojant artimiausią asmens socialinę aplinką bei teikiamų paslaugų tinklą.

III. ŠEIMOS ĮGALINIMAS

8. Šeimos įgalinimas - pagalba teikiama šeimoms, siekiant sustiprinti jų gebėjimus ir turimas stiprybes, kad jos galėtų sėkmingai ir savarankiškai tvarkytis su kasdienėmis socialinėmis problemomis ir iššūkiais t. y. jas konsultuojant (individualiai ir grupėmis) teikiant emocinę bei socialinę pagalbą, tarpininkaujant šeimai dėl pagalbos priemonių, didinant šeimos motyvaciją dalyvauti kompleksinės ir prevencinės pagalbos teikimo procese.

9. Šeimos įgalinimo tikslas - ugdyti gebėjimą pasitikėti savo jėgomis, gerinant šeimos socialinę situaciją ir dalyvauti visuomeninėje veikloje (edukacinėse, prevencinėse, kultūrinėse ir kt.), savitarpio paramos grupėse, kad šeimos taptų savarankiškesnėmis ir labiau pasitikinčiomis savo gebėjimais.

IV. INDIVIDUALAUS IR ŠEIMOS ĮGALINIMO VEIKSMAI IR PRIEMONĖS

10. Suteikti daugiau pasirinkimo galimybių priimant savarankiškus sprendimus dėl savo gerovės, sveikatos, švietimo ir kitų svarbių sričių.

11. Padėti ugdyti reikalingas žinias, įgūdžius ir gebėjimus, efektyviau sprendžiant savo gyvenimo iššūkius, socialines ir sveikatos problemas įgyvendinant tikslus ir siekti asmeninio potencialo.

12. Skatinti pasitikėjimą savimi ir savivertę, kad asmuo jaustųsi vertingas ir gerbiamas, gebantis daryti teigiamą poveikį savo gyvenimui ir jį supančiai aplinkai.

13. Sudaryti sąlygas aktyviai dalyvauti visuomenėje, įsitraukti į bendruomenės veiklas, kurti, palaikyti ir (ar) atkurti socialinius ryšius.

14. Stiprinti gebėjimą priimti ir prisitaikyti prie įvairių gyvenimo pokyčių, įveikiant sunkumus, ugdant vidinę stiprybę ir atsparumą stresui bei iššūkiams.

15. Ginti ir skatinti asmens teises bei laisves, užtikrinant, kad jis galėtų naudotis visomis teisėmis ir privilegijomis, kurias suteikia šalies įstatymai ir visuomenė.

16. Užtikrinamas pasitikėjimu grįstas, atviras bendravimas ir bendradarbiavimas.

17. Išanalizuoti asmens ir/ar šeimos patirtis, nustatyti ar yra buvę neigiamų patirčių, galinčių turėti įtakos sprendžiant šeimos socialines problemas.

18. Pagal asmens ir/ar šeimos poreikius, atlikti poreikių vertinimą ir parengti pagalbos planą.

19. Asmens ar šeimos poreikių vertinimą, pagalbos planą peržiūrėti, aptarti, fiksuoti reikšmingus įvykius, pagal poreikį papildyti naujomis pagalbos priemonėmis. Asmeniui, šeimos nariams padėti pasirinkti įgalinančias pagalbos priemones ir būdus.

20. Asmuo, šeima išsako savo nuomonę, prisiima atsakomybę už save ir savo šeimos veiksmus.

21. Kartu su asmeniu šeimos nariais aptariami jos socialinės rizikos ir jų šeimos narių stiprybės, apsaugos faktoriai.

22. Nuolat vykdomi motyvuojantys, prevenciniai pokalbiai siekiantys stiprinti asmens, šeimos narių savivertę ir tikėjimą savo ir savo šeimos jėgomis.

23. Įtraukiama išplėstinė šeimos pagalba (artimieji, šeimos socialinė aplinka ir kt.).

24. Vykdomos specialistų konsultacijos, individualūs ir (ar) grupiniai užsiėmimai.

25. Paslaugų teikimo laikotarpiu, ugdomi socialiniai, pažintiniai, savarankiškumo ir kiti įgūdžiai, jie atkuriami, palaikomi, paslaugų gavėjams suteikiama, informacija, stiprinamas šeimos narių sąmoningumas ir supratimas apie teikiamas paslaugas, jų naudą bei skatinimas prisiimti atsakomybę už save ir savo veiksmus.

V. ĮGALINANČIOS APLINKOS KŪRIMAS

26. Įgalinančios aplinkos kūrimas atliekamas paslaugų gavėjui padedant pilnavertiškai ir savarankiškai veikti jo aplinkoje, didinant atsakomybę ir sprendžiant savo ir šeimos socialines, sveikatos bei kitas problemas. Mokant naujų ir (ar) ugdant turimus socialinius įgūdžius, juos palaikant, atkuriant taip pat skatinant įveikti socialinę atskirtį, įvertinant priimamus sprendimus, žinant savo teises, aktyvai reiškiant savo nuomonę, teikiant pasiūlymus, supažindinant su įgalinimo rezultatų pasiekimais.

27. Siekiant, kad paslaugų gavėjai pasitikėtų Centro darbuotojais, kurie skatina paslaugų gavėjus tapti labiau savarankiškais ir aktyviais savo gyvenimo ir šeimos socialinių problemų

sprendėjais. Užtikrinant įstaigoje įgalinimo procesą, kuriama įgalinanti, palaikanti, saugi, konfidencialumą užtikrinanti aplinka.

28. Įgalinančios aplinkos veiksniai:

28.1. Bendradarbiaujančio santykio kūrimas. Naujai pradedančiam gauti paslaugas asmeniui ir/ar šeimai paskiriamas atvejo vadybininkas ir/ar socialinis darbuotojas ar globos koordinatorius ar atestuotas asmuo ir/ar individualios priežiūros darbuotojas (priklausomai nuo teikiamos paslaugos). Specialistai vyksta susipažinti su asmeniu, šeima ir jos nariais, bei asmens ir/ar šeimos socialine aplinka. Suteikia asmeniui, šeimai informaciją apie paslaugų teikimą ir atvejo vadybos procesą.

28.2. Asmens, šeimos įtrauktis į pagalbos šeimai planavimą. Atliekamas pagalbos asmeniui, vaikui ir (ar) šeimai poreikio vertinimas: įvertinami asmens, vaiko ir (ar) šeimos socialinės rizikos veiksniai, bei asmens, vaiko ir (ar) šeimos stiprybės, kurios įtakoja individualios pagalbos ir paslaugų planavimą.

28,3. Emocinė bei socialinė pagalba: asmuo, šeimos nariai nediskriminuojami, laikomi lygiateisiai, užtikrinama abipusė pagarba ir profesionalus bendradarbiavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, reikalingos informacijos ir žinių teikimas, konfidencialumo užtikrinimas, stiprinami ir (ar) atkuriami asmens, šeimos narių socialiniai įgūdžiai ir motyvacija naudotis esama socialinių paslaugų ir pagalbos sistema.

VI. ĮGALINIMO REZULTATŲ MATAVIMAS

29. Įgalinimo rezultatų rodikliai:

29.1. asmuo, turintis sveikatos problemų, gaunantis socialines paslaugas dėl amžiaus sukeltų savarankiškumo, negalios, fizinės ar psichinės sveikatos problemų kuo ilgesnį laiką gyvena

įprastoje namų aplinkoje, geba atlikti veiksmus pagal savo esamą sveikatos būklę, bendrauja ir bendradarbiauja su socialinės paslaugas teikiančiais specialistais.

29.2. šeimų, kurios gaudamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, socialinės priežiūros paslaugas buvo įgalintos ir po paslaugų suteikimo daugiau nei 6 mėnesius gebėjo savarankiškai spręsti savo šeimos

problemas ir tinkamai pasirūpinti vaikais, skaičiaus santykis su bendru paslaugas gavusių šeimų skaičiumi. Šis rodiklis matuojamas remiantis SPIS programa ir įstaigos gautais dokumentais apie šeimos atsinaujinančias problemas;

29.3. paslaugų gavėjai, priėmę sprendimą gydytis nuo priklausomybės. Duomenys šiam rezultatui gauti imami iš individualaus pagalbos plano šeimai;

29.4. paslaugų gavėjai, gebantys savarankiškai atstovauti save (dokumentai, teisinė pagalba ir kt.). Duomenys šiam rezultatui gauti imami iš individualaus pagalbos plano šeimai;

29.5. kitų socialinių paslaugų gavėjų: globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, dienos globos institucijoje, apgyvendinimo savarankiškuose gyvenimo namuose, asmeninės pagalbos, transporto, asmens higienos paslaugų gavėjų įgalinimo rezultatai matuojami atliekant anketines apklausas.

30. Centro direktorius, Globos centro padalinio vedėjas kiekvienų metų pabaigoje atlieka anketines apklausas, analizuoja gautus įgalinimo rezultatus ir supažindina darbuotojus su rezultatais bei panaudoja šiuos duomenis rengiant Centro metinį veiklos planą.

31. Centro darbuotojai paslaugų gavėjams įgalinimo rezultatų reikšmes pristato ir aptaria individualių pokalbių metu.

32. Paslaugų gavėjų įgalinimo rezultatai leidžia įsivertinti ir pamatuoti Centro teikiamų paslaugų rezultatyvumą ir efektyvumą. Sudarant ateinančių metų Centro veiklos planą į jį įtraukiami veiksmai ir priemonės, labiausiai skatinančios įgalinimą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Įgalinimo aprašas atnaujinamas ir peržiūrimas pagal poreikį.

34. Centro darbuotojai su Įgalinimo koncepcija supažindinami susirinkimo metu, elektroninio ryšio priemonėmis.

35. Naujai priimtas Centro darbuotojas su Įgalinimo koncepcija supažindinamas individualiai.

36. Paslaugų gavėjai su Įgalinimo koncepcija supažindinami individualiai.

37. Įgalinimo koncepcija skelbiama viešai Centro interneto svetainėje.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Personalo specialistė Jolanta Balčiūnienė, Rotušės g. 16 A, Biržai, LT-41137
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS BIRŽŲ RAJONO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-02-11 Nr. IV-151
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Direktorė Jolanta Jasinskytė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-02-11 14:38:48
Registratorius	Direktorė Jolanta Jasinskytė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2026-02-11 14:38:56
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2026-02-11 atspausdino Direktorė Jolanta Jasinskytė

Nuorašas tikras
Viešoji įstaiga Biržų rajono socialinių paslaugų centras
2026-02-11